

σπουδή. Και νὰ ποῦ τώρα είμαι δμαθής. Απὸ ἀμάθεια γράφω τὴ δημοτική, ἀπὸ ἀμάθεια πηγαλνω μὲ τοὺς δμαθῆδες, μὲ τὸ Λαό. Αῖ! Θὰ φταίη λιγάκι δὰ κ' ἡ καθαρέβουσα.

Η καθαρέβουσα δηλαδὴ φταίει καὶ δὲ φταῖει, γιατὶ ἀναντίλεχτο ρῦ φαίνεται πῶς ὑπάρχουν ἀθρῶποι ποῦ τὴν ζέρουνε. Τοὺς σέβουμαι καὶ τοὺς τιμῶ. Αφτοὶ καὶ τὴν Ἑλλάδα τιμοῦνε. Κατωρθώσαντε κεῖνο ποῦ ἐμεῖς δὲν τὸ κατωρθώσαμε μ' ὅλο μας τὸν ἴδρο. Καλέ, τὶ σημασία ἔχουν τὰ διπλώματά μου, τὰ βιβλία μου, τὰ μαθήματά μου, τὰ ἐλληνικά μου καὶ τὰ δημοτικά μου, τὶ σημασία τὸ ἔργο μου, μπροστά σὲ ὅσα κάμανε καὶ κάνουνε κάθε μέρα. Δράματα, κωμῳδίες, θέατρο, μυθιστορήματα, ποίηση, φιλολογία καὶ δόξα, πρᾶμα δὲν εἶναι ποῦ νὰ μὴ χαρίσανε στὴν Ἑλλάδα. Τῆς χαρίσανε καὶ γλώσσα, καθιερωμένη σὲ ἀθάνατα συγγράμματα. Τῆς δώσανε τὴν ἐθνική, τὴν πολιτική, τὴν θρησκευτική ἐνότητα. Τὴν γλυτώσανε ἀπὸ τοὺς Σλάβους, ἀπὸ τοὺς Τούρκους—κι ἀπὸ τὴν Ἐβρώπη. Τὸν ἀγώνα τους τὸν ὅσιο ἀκόμη τὸν ξακολουθοῦνε, καὶ γιὰ τοῦτο ἐγὼ τὸ νομίζω δίκιο, σωστό, ἀπαραίτητο, ἀφοῦ καταλογίσαμε τοὺς δικούς μας, νάναφέρουμε σήμερα καὶ τὰ ξακουστὰ ὄνόματά τους. Νὰ μὲ συμπαθήτε ποῦ δὲν τὰ βάζω μὲ τὴν ἀρραβωτική τους τὴ σειρά. Βιάζουμαι νὰ κάμω τὸ χρέος μου, καὶ δὲν ἀδειάζω. Ἐπειτα, τὶ νὰ σες πῶ; Σειρά καμία δὲν ἔχουνε. "Ολοι τους ἀξίζουνε τὸ ἴδιο. Τὰ ὄνόματά τους τὰ παῖρων λοιπὸν ἔτσι, φύρδη μίγδη, ἀπὸ τὶς τελεφταῖες φημερίδες — «Ἐσπερινή», «Ἀθίνη», «Ταχυδρόμος» — ὅπου φιλοτιμηθήκανε νὰ βγοῦνε πρόμαχοι τοῦ Ἑλληνισμοῦ οἱ περίφημοι πατριώτες, δηνας τρεχιὸν κατόπι ἀπὸ τὸν ἄλλονε.

Δημ. Δημ.—Χρῆστος Χριστοδούλου, Ἱατρός.—Ι. Σ. Σαουνάτσος.—Α. Ι. Κανδρῆς.—Ἄγις Λινάρδος, στρατιώτης.—Φω. Παρασκευᾶς.—Λεβαδείες.—Α.—Ω.—Ν. Φωτόπουλος.—Κυπάρισσος.—Δ. Γ. Στεφ.—Π. Ε. Λ.—Ἀπόστρατος ταχυματάρχης.—Κάποιος.—Μιχαὴλ Λ. Ροδάκης, ἥθοποιος.—Κύριος Νικίας.—Δημ. Δημ.—Δημ. Δημ.—Ἀλέξ. Β. Πολυχρονάκης.—Δημ. Δημ.—Δημ. Δημ.—Π. Νικ. Δικηγόρος.—Γεώργιος Κορυνηός.—Π. Α. Σεκάκος.—Χρ. Χριστοδούλου, Ἱατρός.—Γ. Σταματόπουλος.—Π. Χ. Μοσχ. (ἐνταῦθα).—Δημ. Δημ.—Γεώρ. Γ. Ἀθανασιάδης, Ἱατρός.—Κων. Πα.—Πέτρος Ἀθαν. Σεκάκος.—Δ. Γ. Στεφ.—Εὐθ. Κουμουνδούρος, ἐμπόρος.—Σ. Γ.—Νιόνιας Γκίκος.—Τζανής Μήχος.—Δημ. Δημ.—Ν. Ι. Λάσκαρης.—Μιράντα.—Μεγάλου Δουκὸς Σεργίου.—Ρώμηός.—Ἡ Φουσοῦ.—Ιωάννης Δαμβέργης.—Ψυχος σωτήριον.—Γεώργιος Κ. Πώπ.—Δημ. Δημ.—Πέτρος Κανελλίδης.—Πανσλαυσμός.—Σπυρίδων Παγανέλης.—Γεώργιος Κ. Πώπ.—Ἡ Ἀνεξαρτητία (τοῦ κ. Γ. Δροσίνη).—Ο Σύλλογος πρὸς διάδοσιν (τοῦ κ. Δ. Βικέλα).—Δημ. Δημ.—Σπυρίδων Παγανέλης.—Ἡ Γνώμη τοῦ κ. Μπάμπη ("Αννινού").—Πέτρος Κανελλίδης.—Ἄγγελος Βλάχος (δὲ κηστός καὶ μάλιστος).—Ἡ Ἀνάλυσις τοῦ κ. Σπ. Βάσεως.—Ο Ήκιστος.—Γεώργιος Κ. Πώπ.—Κίμων Μιχαηλίδης.—Δημ. Δημ.—Ἡ Συνέχεια τοῦ κ. Σπ. Βάσεως.—Μία Ἀποκήρυξις.—Σ. Βουτυρᾶ, Γ. Ν. Χατζιδάκη, Κ. Γ. Ζησίου, Ι. Μ. Δαμβέργη, διεφτυντάδες τῶν Πάτρι-ῶνε (δὲν ξέρω ποῦ νὰ τὸ τούτω).—Δημ. Δημ.—17 τῆς Στρογγύλης τραπέζης (ἐνταῦθα).—Γεώργιος Κορυνηός.—Κύριος Κων. Π...—Ταχτικὴ ἀναγνώστρια.—Γερολύκος Καθαρόγλωσσος.—Ο Μάλιστος.—Ν. Παπαλεξαντρῆς.—Πέτρος Κανέλλης, φοιτητής.—Γεώργιος Κ. Πώπ.—Ο. Τσάκωνας.—Ο Κίνδυνος (εἰνε μέγας).—Δημ. Δημ.—Ν. Ι. Λάσκαρης.—

Ν. Ι. Λάσκαρης.—Ἡ Ἀσθένεια (τοῦ κ. Δηλεγιάνη).—Ἄθαν. Πετρόπολη Ἡπειρώτης πρώτην φοιλάρχης Πειραιῶν.—Χριστός Π. Κ. Τράτσος.—Ἄθανάτιος Ι. Κανθρῆς Τελεοδόκατος τοῦ Πράκτικου Λυκείου.—Κούρεα.—Π. Νικ.—Ν. Ι. Λάσκαρης.—Ἡ Ἀσθένεια (τοῦ κ. Δηλεγιάνη).—Κέρυλος οὐράνιμα. Καὶ Στομαχαλγία.—Ἄναστ. Ι. Δασκαλέπουλος Διδασκαλιστής.—Δημ. Δημ.—Γεράσιμος Σ. Μαυρ.—Ο Θερινὸς τῆς Τσίπας (Δ. Π. Κ.).—Γεννάδιος (δι' l'art du graveur).—Κύριος Διαβατικὸς (ἐνταῦθα).—Κύρ. Νάσ. Γεωργιάδης.—Ε. Ι. Σαουνάτσος.—Οδυσσεὺς Φυγόλωτος.—Χ. Κ. Μακρῆς.—Ἄναστ. Ι. Δασκαλόπουλος Διδασκαλιστής.—Ο ίδιος.—Γεράσιμος Σ. Μαυρ.—Ο Θερινὸς τῆς Τσίπας (Δ. Π. Κ.).—Γεννάδιος Επετίπωτος.—Κύριος Διαβατικὸς (ἐνταῦθα).—Κύριος Νάσ. Γεωργιάδης.—Δημ. Δημ.—Α. Δρακόπουλος.—Γεώργιος Κ. Πώπ.—Ἄγις Λινάρδης Τελειόφοιτος τῆς Φιλολογίας τῆς ἀλυτρώτου Ἑλλάδος.—Βολιώτης.—Κούρεα.—Σεβασμὸς Ι. Κοσμόπουλος.—Γαργαλιάνοι.—Ν. Λ. Λαμπρόπουλος Δημοτ. Σύμβουλος.—Χαρ. Δ. Παπαχριστοφίλου.—Χ. Φερεντίνος ζωγράφος.—Γερ. Σταθάτος, Ιατρός.—Δ. Β. Τσικμαρδᾶς.—Ν. Κ. Αλεξόπουλος.—Γ. Ιω. Οίκονόμου, τελ. νομικῆς.—Δημ. Δημ.—Κίμων Χαλαζωνίτης.—Γεώργιος Κ. Πώπ.—Χρ. Αλεξόπουλος.—Σταμ. Μαλτέζος.—Ν. Γ. Νικολόπουλος.—Δημ. Δημ.—Γεράσιμος Θ. Μαυροειδῆς.—Ιω. Γ. Πολώτης.—Κτλ.—Κτλ.—Ἡ Προδοσία (τοῦ κ. Παροδίτη).—Δημ. Δημ.—Γεώργιος Κ. Πώπ.—Παροδίτης.—Παροδίτης.—Παροδίτης.—Παροδίτης.—Παροδίτης.—Παροδίτης.—Καὶ περαστικά σας!

"Ολοι μαζί, συμποσωμένοι, σὰν καὶ μαζί, ἀπαράλλαχτα, ἐκατὸν πενήντα! "Ισως δύως οὕτε κ' ἔνας.

ΨΥΧΑΡΗΣ

ΑΠΟ ΤΟ ΒΙΒΛΙΟ ΤΟΥ ΠΟΝΟΥ ΚΑΙ ΤΗΣ ΑΓΑΠΗΣ

"Ονειρα δὲν κυνηγάω,

Μήτε χίμαιρες γυρεύω νὰ τυήσω.

"Ἐνας μὲ τοὺς ἄλλους τοὺς πολλοὺς κ' ἐγὼ περνάω Ταπεινός, ποῦ δὲλο ξοπίσω

"Απομένω καὶ ζητάω

Τὴ φωκή μου τὴν καλύβα κάπου ἀπόμεφα νὰ σήσω.

Κάποτε ἔνοιωσα ἐνα χέρι

Δυναρδ, πᾶς μ' είχε δραπέξει

Πρὸς τὸν κόμο τῆς ἀλήθειας καὶ τοῦ ὀρατοῦ νὰ μὲ

[φέρη].

Κ' είχε πόθῳ δ ταπεινός πὸ μακριὰν ὑδράξῃ.

"Ομως τώρα ποιὸς μάκονει, ποιὸς μὲ ζέρει;

"Ω! κανεὶς στὴ μοναξιά μου μὴν ἐρθῇ νὰ μὲ ταράξῃ.

Σιγά! ποὺ λαχτάρα ξυπνᾷ καὶ περνᾷ
Δίκιας τρόμο τὸ δρόμο τῆς νιότης;

Μὲς στὸ βάθη ξανὰ τοῦ νοῦ μου γυρνᾶ

Τῆς ζωῆς μου τὸ πρῶτον δυγειρό της.

Τὸ ορασὶ μὲ μεθᾶ τῆς πρώτης χαρᾶς

Καὶ φονφῶ καὶ δὲλο δείχνω νὰ σηήσια

"Ανοχῆ πὸ σπαθὶ τῆς βουβῆς συφράδες.

Τώρα πιὰ δὲ μὲ φεύγεις ἀλήθεια.

Κάποιοι ἀντίλλαι πέρα καὶ συρραβοῦν,
Πέρα καὶ στὸν ἀτέρελο διάθρα,

Καὶ δεῖλα στὰ παλιὰ τὴν ψυχὴ μον τραβοῦν, Μὲ τοῦ πόνου ζητῶ τὴ μήτρα.

Τὶ τὴ θέλω τὴ ζήση νὰ περνᾶ χαρωπή;
Καὶ δ μικρὸς δύνεται ξει τὰ ζήση.

"Η ψυχὴ μον κρυφὰ τάρα τέλω νὰ πῆ,
Πᾶς μὲ πόνου τραγοῦδει θὰ ορήσῃ.

ΠΕΡΙΚΛΗΣ ΑΡΕΤΑΣ

ΤΟ: ΠΑΡΘΕΝΩΝ — ΠΑΡΘΕΝΟΣ ΚΑΙ Τ' ΑΝΑΛΟΓΑ ΤΟΥ

Μερικοὶ ἀπὸ κείνους ποῦ μὲ κάθε τρόπο, μὲ φέματα ἀστόχαστα καὶ μὲ ταιριασμένες ἀβανίς, πολεμοῦντε τὴν ἐθνοσώστρα ἰδέα μας καὶ μὲς διχτρέουνται στὸν τρανὸ καὶ τερό Αγῶνα μας, λέγοντας πῶς τάχατες οἱ δημοτικοὶ φτιάνουν δική τους γλώσσα, συγνοφέρουν γιὰ παράδειγμά, μὲ χωρὶς νὰ βαριούνται, τὸ Παρθενός. Αὐτὲς κιόλας τὶς ἡμέρες ποῦ δύο τρεῖς ἐφημερίδες ἀρχιασαν νὰ σκυλοδρίζουν μὲ τὸν πιὸ ἀπρεπὸ τρόπο τὸν Ψυχάρη μας, τὸν τιμημένο, κι ὅλους δοσο στὸ πλευρό του δουλεύουνται παλληλαρίσια γιὰ τὴ Γλωσσικὴ τοῦ Γένους μας Ἀναγέννηση, τὸ Παρθενός διαλαλήθηκε, καὶ πάλι διαλκλήθηκε, αἱέξις πλασθεῖσα ἀνοσίως ὑπὸ τοῦ κ. Ψυχάρη, ἀνήκουστος, βάρβαρος, καὶ γλωσσικὸν τέρας ἀκατανόητον. Μὰ ἐμεῖς δὲλ κειμενα καὶ ντοκουμέντα ἀξιόπιστα δέρνοντες θὰ δείξουμε πῶς καὶ ζωντανὴ εἶναι αὐτὴ η λέξη καὶ πῶς δὲν ταιριάζει νὰ τὴ παρασιαζούν μερικοὶ ἀνίδεσι γιὰ τὴ γλωσσικὴ τέρας ἀκατανόητον» ἀρχιασαν τὸν τρόπο της ζωντανής της τοῦ Παρθενός.

Τὸ Παρθενός πρωτομεταχειρίστηκε δ πολύτιμος καὶ δξιος δάσκαλός μας, δ κ. Ψυχάρης, στὸ Ταξίδι μους σ. 191. Ἐνῷ στὶς σελίδες 157, 190, 193, 197, 199, 200, 202, 206 μεταχειρίστηκε τὸ πιὸ γνωστὸ καὶ συνηθισμένο τύπο, τὸ Παρθενόνας. Ο κ. Ψυχάρης, τῶμολόγησε τὸ πρᾶμα, πῶς τὸ Παρθενός ἀκούσεις κάποτες ἀπὸ ἕνα φύλακα τῆς Ἀκρόπολης. Δικαίωμά του λοιπὸν ἦταν νὰ γράψῃ τὴ λέξη, ἀφοῦ εἶναι ζωντανή. Γιατὶ τάχατες νὰ μὴν τὴ μεταχειρίστη; Ἐνῷ λαβαίνεις γιὰ βάση στὴ γλώσσα τὸν πρωτογενῆ ἀθρωπό, κι ἀφοῦ, καθὼς θὰ δείξουμε βρίσκουνται κι ἀλλα πολλὰ ἀνάλογα μ' αὐτὴ τὴ λέξη. Μὰ σὰν βγῆκε «Τὸ Ταξίδι» οἱ διάφοροι κακοθελητὲς τῆς Ἐθνικῆς μας Ζωῆς, μὲ λόσσα λύκου χτύπησαν αὐτὸν τὸν τύπο. Ἐνοιίσαντες γεροσυλία δ Παρθενόν, τὸ ἀριστούργημα αὐτὸν τῆς Ἑλληνικῆς καλλιτεχνίας, νὰ γραφῇ Παρθενός. Σ' ἀλλοις πάλι, ποὺ δέσαν πιὸ πολλοὶ, τὸ πρᾶμα φάνηκε ἀστειο καὶ ἀπὸ κακοκεφαλία κορδίδεψαν τὴ λέξη. Μὰ σὰν φωτεινὸ καὶ διαβολεμένο πγεῦμα, δ μαχαρίτης δ Ροΐδης, σ

τῆς ψυχῆς μω, τοῦ κ. Παλαρᾶ. Σὲ λίγο κάποιος φίλος μου, δ. κ. Κ. Ράδος, ἀθρωπὸς μεγαλεὶς ἄξιας ἐπιστημονικῆς, ὅγαλε κάποιο βιβλίο γιὰ τὸ γλωσσικὸ ζήτημα (2), βιβλίο γιὰ τόποτο πιστεύω ἀλπιθινὰ νὰ μετανόηται αὐτός, ποὺ μᾶς χάρισε μεστὰ γιὰ τὴν ναυτικὴ ἱστορία ἔργα. Σαῦτὸ τὸ νεανικό του βιβλίο δὲ φίλος μου κ. Ράδος μὲ μιὰ φεύτικη σοφιστικὴ ἔγραψε ἀπαντῶντας στὸν Ροΐδην: «Ἐν πρώτοις παρατηροῦμεν δὲ τὸ ἀρχος εἶναι δῶς ἀγνωστὸν τῇ δημόδῳ. Δεύτερον δὲ δὲ τὸ κατὰ τοὺς κανόνας τῆς δημάρθους τὰ εἰς ὡν λήγοντα μετατρέπουσι πάντοτε τὴν κατάληξιν εἰς ὡρα. Οὕτω Αἴδην—αἴδην, Παρθενών—Παρθενώνας (3).» Τί νὰ εἰποῦμε γιὰ τὸν καλὸ μᾶς τὸν κ. Ράδο, ἀφοῦ χειρότερα εἴπανε τότε καὶ λὲν καὶ τώρα μερικοὶ πιὸ διαβασμένοι στὰ ζητήματα τῆς γλωσσας. 'Αλλ' ἀς δεῖξουμε τώρα μὲ λίγα παραδείγματα πῶς τὸ Παρθενός εἶναι τύπος ζωντανός. — 'Απόξω ἀφ' τὸ Αἴγιο, τὴν Βοστίτσα δηλαδὴ, εἶναι κάποιο γυναικεῖο μόναστήρι τῆς Παναγιάς, ποὺ ἔχει παρεγκόμενη Πεπλενίτσα. Τὸν περασμένο χεινόπωρο πῆγα καὶ γιὰ νὰ φρινάσσω μήπως βρῶ τίποτες κοντίκια κι ἀλλα χειρόγραφα χρήσιμα γιὰ τὶς ἱστοριοδιφίκες καὶ γλωσσικές μου ἔρεθνες. Βρῆκα καὶ κι ἔνα παλιὸ κοντίκι, μὲ πρόθεσες, ξεφόνησες, σαφανταρισ, κι ἀλλας σημείωσες γραμμένες τὸν ΙΗ' αἴδην ἀπὸ τὶς μοναχές Χρυσάνθη, Ζακυνθία, Ελούνη, γιὰ τὶς ὁποῖς μίλησα καὶ κάπου ἀλλοῦ (4). Σαῦτὸ τὸ κοντίκι τῆς Πεπλενίτσας συγνὰ βρίσκεται ἡ ὄνομαστικὴ Παρθενός (φ. 1α τρεῖς φορές, 26 δυὸς φορές, 9α, 14, 186, 23) καὶ ἡ αἰτιατικὴ Παρθενός (φ. 1α, 26 δυὸς φορές, 3α, 36, 4α, 96, 11α, 12α, 126, 136, 14α, 20α, κλ. κλ.) Ἐδώ σημαίνει τὸ Παρθενός=μοναστήρι Παρθένων. Κι ἐπειδὴ κανεὶς θὰ τύχῃ γὰ μοῦ φέρῃ, μὲ τὸ δίκιο του βέβαια, τὴν ἀντιλογία πῶς μπορεῖ μιὰ φορὰ νὰ λεγότανε ἡ λέξη μὰ τώρα πιὰ εἶναι νεκρή, γιαῦτὸ κι ἐγὼ θὰ φέρω παραδείγματα κι ἀφ' τὴν τωρινή μᾶς γλωσσα τὴν λεβέντικη. Κάποιος λόγιος ποὺ δημοσίευε στὸ περιοδικὸ «Ἐστία» μὲ τὴν ὑπογραφὴ Ο. ΦΙΛΟΣ ΣΩΤὴρικαὶς καὶ κάπου ἀλλοῦ (5). Σαῦτὸ τὸ κοντίκι τῆς Πεπλενίτσας γιὰ τὸν λέξην τῆς λέξης Παρθενός (φ. 1α τρεῖς φορές, 26 δυὸς φορές, 9α, 14, 186, 23) καὶ ἡ αἰτιατικὴ Παρθενός (φ. 1α, 26 δυὸς φορές, 3α, 36, 4α, 96, 11α, 12α, 126, 136, 14α, 20α, κλ. κλ.) Ἐδώ σημαίνει τὸ Παρθενός=μοναστήρι Παρθένων. Κι ἐπειδὴ κανεὶς θὰ τύχῃ γὰ μοῦ φέρῃ, μὲ τὸ δίκιο του βέβαια, τὴν ἀντιλογία πῶς μπορεῖ μιὰ φορὰ νὰ λεγότανε ἡ λέξη μὰ τώρα πιὰ εἶναι νεκρή, γιαῦτὸ κι ἐγὼ θὰ φέρω παραδείγματα κι ἀφ' τὴν τωρινή μᾶς γλωσσα τὴν λεβέντικη. Κάποιος λόγιος ποὺ δημοσίευε στὸ περιοδικὸ «Ἐστία» μὲ τὴν ὑπογραφὴ Ο. ΦΙΛΟΣ ΣΩΤὴρικαὶς καὶ κάπου ἀλλοῦ (5). Σαῦτὸ τὸ κοντίκι τῆς Πεπλενίτσας γιὰ τὸν λέξην τῆς λέξης Παρθενός (φ. 1α τρεῖς φορές, 26 δυὸς φορές, 9α, 14, 186, 23) καὶ ἡ αἰτιατικὴ Παρθενός (φ. 1α, 26 δυὸς φορές, 3α, 36, 4α, 96, 11α, 12α, 126, 136, 14α, 20α, κλ. κλ.) Ἐδώ σημαίνει τὸ Παρθενός=μοναστήρι Παρθένων. Κι ἐπειδὴ κανεὶς θὰ τύχῃ γὰ μοῦ φέρῃ, μὲ τὸ δίκιο του βέβαια, τὴν ἀντιλογία πῶς μπορεῖ μιὰ φορὰ νὰ λεγότανε ἡ λέξη μὰ τώρα πιὰ εἶναι νεκρή, γιαῦτὸ κι ἐγὼ θὰ φέρω παραδείγματα κι ἀφ' τὴν τωρινή μᾶς γλωσσα τὴν λεβέντικη. Κάποιος λόγιος ποὺ δημοσίευε στὸ περιοδικὸ «Ἐστία» μὲ τὴν ὑπογραφὴ Ο. ΦΙΛΟΣ ΣΩΤὴρικαὶς καὶ κάπου ἀλλοῦ (5). Σαῦτὸ τὸ κοντίκι τῆς Πεπλενίτσας γιὰ τὸν λέξην τῆς λέξης Παρθενός (φ. 1α τρεῖς φορές, 26 δυὸς φορές, 9α, 14, 186, 23) καὶ ἡ αἰτιατικὴ Παρθενός (φ. 1α, 26 δυὸς φορές, 3α, 36, 4α, 96, 11α, 12α, 126, 136, 14α, 20α, κλ. κλ.) Ἐδώ σημαίνει τὸ Παρθενός=μοναστήρι Παρθένων. Κι ἐπειδὴ κανεὶς θὰ τύχῃ γὰ μοῦ φέρῃ, μὲ τὸ δίκιο του βέβαια, τὴν ἀντιλογία πῶς μπορεῖ μιὰ φορὰ νὰ λεγότανε ἡ λέξη μὰ τώρα πιὰ εἶναι νεκρή, γιαῦτὸ κι ἐγὼ θὰ φέρω παραδείγματα κι ἀφ' τὴν τωρινή μᾶς γλωσσα τὴν λεβέντικη. Κάποιος λόγιος ποὺ δημοσίευε στὸ περιοδικὸ «Ἐστία» μὲ τὴν ὑπογραφὴ Ο. ΦΙΛΟΣ ΣΩΤὴρικαὶς καὶ κάπου ἀλλοῦ (5). Σαῦτὸ τὸ κοντίκι τῆς Πεπλενίτσας γιὰ τὸν λέξην τῆς λέξης Παρθενός (φ. 1α τρεῖς φορές, 26 δυὸς φορές, 9α, 14, 186, 23) καὶ ἡ αἰτιατικὴ Παρθενός (φ. 1α, 26 δυὸς φορές, 3α, 36, 4α, 96, 11α, 12α, 126, 136, 14α, 20α, κλ. κλ.) Ἐδώ σημαίνει τὸ Παρθενός=μοναστήρι Παρθένων. Κι ἐπειδὴ κανεὶς θὰ τύχῃ γὰ μοῦ φέρῃ, μὲ τὸ δίκιο του βέβαια, τὴν ἀντιλογία πῶς μπορεῖ μιὰ φορὰ νὰ λεγότανε ἡ λέξη μὰ τώρα πιὰ εἶναι νεκρή, γιαῦτὸ κι ἐγὼ θὰ φέρω παραδείγματα κι ἀφ' τὴν τωρινή μᾶς γλωσσα τὴν λεβέντικη. Κάποιος λόγιος ποὺ δημοσίευε στὸ περιοδικὸ «Ἐστία» μὲ τὴν ὑπογραφὴ Ο. ΦΙΛΟΣ ΣΩΤὴρικαὶς καὶ κάπου ἀλλοῦ (5). Σαῦτὸ τὸ κοντίκι τῆς Πεπλενίτσας γιὰ τὸν λέξην τῆς λέξης Παρθενός (φ. 1α τρεῖς φορές, 26 δυὸς φορές, 9α, 14, 186, 23) καὶ ἡ αἰτιατικὴ Παρθενός (φ. 1α, 26 δυὸς φορές, 3α, 36, 4α, 96, 11α, 12α, 126, 136, 14α, 20α, κλ. κλ.) Ἐδώ σημαίνει τὸ Παρθενός=μοναστήρι Παρθένων. Κι ἐπειδὴ κανεὶς θὰ τύχῃ γὰ μοῦ φέρῃ, μὲ τὸ δίκιο του βέβαια, τὴν ἀντιλογία πῶς μπορεῖ μιὰ φορὰ νὰ λεγότανε ἡ λέξη μὰ τώρα πιὰ εἶναι νεκρή, γιαῦτὸ κι ἐγὼ θὰ φέρω παραδείγματα κι ἀφ' τὴν τωρινή μᾶς γλωσσα τὴν λεβέντικη. Κάποιος λόγιος ποὺ δημοσίευε στὸ περιοδικὸ «Ἐστία» μὲ τὴν ὑπογραφὴ Ο. ΦΙΛΟΣ ΣΩΤὴρικαὶς καὶ κάπου ἀλλοῦ (5). Σαῦτὸ τὸ κοντίκι τῆς Πεπλενίτσας γιὰ τὸν λέξην τῆς λέξης Παρθενός (φ. 1α τρεῖς φορές, 26 δυὸς φορές, 9α, 14, 186, 23) καὶ ἡ αἰτιατικὴ Παρθενός (φ. 1α, 26 δυὸς φορές, 3α, 36, 4α, 96, 11α, 12α, 126, 136, 14α, 20α, κλ. κλ.) Ἐδώ σημαίνει τὸ Παρθενός=μοναστήρι Παρθένων. Κι ἐπειδὴ κανεὶς θὰ τύχῃ γὰ μοῦ φέρῃ, μὲ τὸ δίκιο του βέβαια, τὴν ἀντιλογία πῶς μπορεῖ μιὰ φορὰ νὰ λεγότανε ἡ λέξη μὰ τώρα πιὰ εἶναι νεκρή, γιαῦτὸ κι ἐγὼ θὰ φέρω παραδείγματα κι ἀφ' τὴν τωρινή μᾶς γλωσσα τὴν λεβέντικη. Κάποιος λόγιος ποὺ δημοσίευε στὸ περιοδικὸ «Ἐστία» μὲ τὴν ὑπογραφὴ Ο. ΦΙΛΟΣ ΣΩΤὴρικαὶς καὶ κάπου ἀλλοῦ (5). Σαῦτὸ τὸ κοντίκι τῆς Πεπλενίτσας γιὰ τὸν λέξην τῆς λέξης Παρθενός (φ. 1α τρεῖς φορές, 26 δυὸς φορές, 9α, 14, 186, 23) καὶ ἡ αἰτιατικὴ Παρθενός (φ. 1α, 26 δυὸς φορές, 3α, 36, 4α, 96, 11α, 12α, 126, 136, 14α, 20α, κλ. κλ.) Ἐδώ σημαίνει τὸ Παρθενός=μοναστήρι Παρθένων. Κι ἐπειδὴ κανεὶς θὰ τύχῃ γὰ μοῦ φέρῃ, μὲ τὸ δίκιο του βέβαια, τὴν ἀντιλογία πῶς μπορεῖ μιὰ φορὰ νὰ λεγότανε ἡ λέξη μὰ τώρα πιὰ εἶναι νεκρή, γιαῦτὸ κι ἐγὼ θὰ φέρω παραδείγματα κι ἀφ' τὴν τωρινή μᾶς γλωσσα τὴν λεβέντικη. Κάποιος λόγιος ποὺ δημοσίευε στὸ περιοδικὸ «Ἐστία» μὲ τὴν ὑπογραφὴ Ο. ΦΙΛΟΣ ΣΩΤὴρικαὶς καὶ κάπου ἀλλοῦ (5). Σαῦτὸ τὸ κοντίκι τῆς Πεπλενίτσας γιὰ τὸν λέξην τῆς λέξης Παρθενός (φ. 1α τρεῖς φορές, 26 δυὸς φορές, 9α, 14, 186, 23) καὶ ἡ αἰτιατικὴ Παρθενός (φ. 1α, 26 δυὸς φορές, 3α, 36, 4α, 96, 11α, 12α, 126, 136, 14α, 20α, κλ. κλ.) Ἐδώ σημαίνει τὸ Παρθενός=μοναστήρι Παρθένων. Κι ἐπειδὴ κανεὶς θὰ τύχῃ γὰ μοῦ φέρῃ, μὲ τὸ δίκιο του βέβαια, τὴν ἀντιλογία πῶς μπορεῖ μιὰ φορὰ νὰ λεγότανε ἡ λέξη μὰ τώρα πιὰ εἶναι νεκρή, γιαῦτὸ κι ἐγὼ θὰ φέρω παραδείγματα κι ἀφ' τὴν τωρινή μᾶς γλωσσα τὴν λεβέντικη. Κάποιος λόγιος ποὺ δημοσίευε στὸ περιοδικὸ «Ἐστία» μὲ τὴν ὑπογραφὴ Ο. ΦΙΛΟΣ ΣΩΤὴρικαὶς καὶ κάπου ἀλλοῦ (5). Σαῦτὸ τὸ κοντίκι τῆς Πεπλενίτσας γιὰ τὸν λέξην τῆς λέξης Παρθενός (φ. 1α τρεῖς φορές, 26 δυὸς φορές, 9α, 14, 186, 23) καὶ ἡ αἰτιατικὴ Παρθενός (φ. 1α, 26 δυὸς φορές, 3α, 36, 4α, 96, 11α, 12α, 126, 136, 14α, 20α, κλ. κλ.) Ἐδώ σημαίνει τὸ Παρθενός=μοναστήρι Παρθένων. Κι ἐπειδὴ κανεὶς θὰ τύχῃ γὰ μοῦ φέρῃ, μὲ τὸ δίκιο του βέβαια, τὴν ἀντιλογία πῶς μπορεῖ μιὰ φορὰ νὰ λεγότανε ἡ λέξη μὰ τώρα πιὰ εἶναι νεκρή, γιαῦτὸ κι ἐγὼ θὰ φέρω παραδείγματα κι ἀφ' τὴν τωρινή μᾶς γλωσσα τὴν λεβέντικη. Κάποιος λόγιος ποὺ δημοσίευε στὸ περιοδικὸ «Ἐστία» μὲ τὴν ὑπογραφὴ Ο. ΦΙΛΟΣ ΣΩΤὴρικαὶς καὶ κάπου ἀλλοῦ (5). Σαῦτὸ τὸ κοντίκι τῆς Πεπλενίτσας γιὰ τὸν λέξην τῆς λέξης Παρθενός (φ. 1α τρεῖς φορές, 26 δυὸς φορές, 9α, 14, 186, 23) καὶ ἡ αἰτιατικὴ Παρθενός (φ. 1α, 26 δυὸς φορές, 3α, 36, 4α, 96, 11α, 12α, 126, 136, 14α, 20α, κλ. κλ.) Ἐδώ σημαίνει τὸ Παρθενός=μοναστήρι Παρθένων. Κι ἐπειδὴ κανεὶς θὰ τύχῃ γὰ μοῦ φέρῃ, μὲ τὸ δίκιο του βέβαια, τὴν ἀντιλογία πῶς μπορεῖ μιὰ φορὰ νὰ λεγότανε ἡ λέξη μὰ τώρα πιὰ εἶναι νεκρή, γιαῦτὸ κι ἐγὼ θὰ φέρω παραδείγματα κι ἀφ' τὴν τωρινή μᾶς γλωσσα τὴν λεβέντικη. Κάποιος λόγιος ποὺ δημοσίευε στὸ περιοδικὸ «Ἐστία» μὲ τὴν ὑπογραφὴ Ο. ΦΙΛΟΣ ΣΩΤὴρικαὶς καὶ κάπου ἀλλοῦ (5). Σαῦτὸ τὸ κοντίκι τῆς Πεπλενίτσας γιὰ τὸν λέξην τῆς λέξης Παρθενός (φ. 1α τρεῖς φορές, 26 δυὸς φορές, 9α, 14, 186, 23) καὶ ἡ αἰτιατικὴ Παρθενός (φ. 1α, 26 δυὸς φορές, 3α, 36, 4α, 96, 11α, 12α, 126, 136, 14α, 20α, κλ. κλ.) Ἐδώ σημαίνει τὸ Παρθενός=μοναστήρι Παρθένων. Κι ἐπειδὴ κανεὶς θὰ τύχῃ γὰ μοῦ φέρῃ, μὲ τὸ δίκιο του βέβαια, τὴν ἀντιλογία πῶς μπορεῖ μιὰ φορὰ νὰ λεγότανε ἡ λέξη μὰ τώρα πιὰ εἶναι νεκρή, γιαῦτὸ κι ἐγὼ θὰ φέρω παραδείγματα κι ἀφ' τὴν τωρινή μᾶς γλωσσα τὴν λεβέντικη. Κάποιος λόγιος ποὺ δημοσίευε στὸ περιοδικὸ «Ἐστία» μὲ τὴν ὑπογραφὴ Ο. ΦΙΛΟΣ ΣΩΤὴρικαὶς καὶ κάπου ἀλλοῦ (5). Σαῦτὸ τὸ κοντίκι τῆς Πεπλενίτσας γιὰ τὸν λέξην τῆς λέξης Παρθενός (φ. 1α τρεῖς φορές, 26 δυὸς φορές, 9α, 14, 186, 23) καὶ ἡ αἰτιατικὴ Παρθε

Παθός=παθών. **Μαθός=μαθών.** Καὶ παροιμίες:

'Ο παθός εἶναι μαθός
'Ο παθός εἶναι καὶ γιαρός'

Λουτρός=λουτρών. Σὲ πολλὰ μέρη τοῦ Μωρᾶ καὶ τῆς Ρούμελης. Καὶ στὴ Σμύρνη καθὼς μοῦ εἴπε ὁ Διδάχτορας κ. *N. K. X.* Κωστής δὲ τούρκης λουτρός, δύναμα γειτονιᾶς.

Λαιός=έλαιος, έλαιών. *Όνομα τόπου ποὺ βρίσκεται σὲ παλαιὰ χειρόγραφα ἀφ' τὸ Μυστρά κι δλογυρά του, τὸν ΙΖ' καὶ ΙΗ' αἰώνα.

Εενοφόδος=Εενοφῶν. Πολλὲς φορὲς ἀκουσα τὴ λεξὶ στὴν Τεγέα, σὰν γινόταν λόγος γιὰ τὸν κ. Εενοφῶντα Πετρουλᾶ. Τὸ Εενοφός καθὼς καὶ Φωκίος=Φωκίων καὶ στὴν Ἀρτάκη, καθὼς φιλικὰ μοῦ εἴπε δ. *K. A. Μιστρογλους.*

Κλειτοβόδος=Κλειτοβῶν. *Όνομα ποῦ συχνὰ βρίσκεται στὴ γνωστὴ μεσαιωνικὴ ριμάδα: Τὰ κατὰ Λύβιστρον καὶ Ροδάμυνην. Στὸν κώντικα τῆς Νεαπόλης καὶ τοῦ Σκαλιγέρου (551) ἀπαντάει ἡ ἑπτὶς ἐπιγραφή:

Στίχοι πολὺ ἔρωτικοι, ἀφήγησις Λυβίστρουν πῶς διόλος Κλειτοβόδος διηγεῖται τῆς Μυρτάνης (15)

Τὸ Κλειτοβόδος, τὸ ὅποιο ἐσχηματίστηκε ἀπὸ τὸ Κλειτοφῶν τοῦ Ἀχιλέως Τατίου (16), βρίσκεται στὴ ριμάδα ἀυτὴ ἀδιέφορα καθὼς καὶ τὸ Κλειτοβῶν, διότι βρίσκεται καὶ δράκων καὶ δράκος.

Στὴν ἔγδοση τοῦ Μαυροφρύδου (17), ἀπαντιέται πάντοτες ὁ τύπος Κλειτοφῶν, ποῦ γίνηκε κατὰ τὸ Ηαριστὸν χειρόγραφο. Μὰ τάχατες ἔτοι εἶναι καὶ στὸ χειρόγραφο, γιατὶ ἡ ἔγδοση αὐτὴ ἔχει πολλὰ λάθια (18).

Λέος=Λέων. Βαφτιστικὸ δόνομα. *Ἀπαντιέται τῷρα στὴν Κυνουρία καθὼς μοῦ εἴπε φιλικὰ διδάχτυρας τῆς Φιλολογίας ἀρχαιολόγος κ. *K. Rωμαίος.* Βρίσκεται καὶ σὲ παλιὰ προικοσύμφωνα τσακώνικα τοῦ 1711 καὶ τοῦ 1722 (19). Βρίσκεται καὶ στὰ τρίπτυχα τῆς Ἀγία-Πρόθεσης τοῦ μονατηρίου τῆς Ἐλανας, διότι δ. κ. *K. Ζησίον* νόμισε ἀπὸ ἀπροσεξία πῶς εἶναι θηλυκό (20). Μὰ εἶναι ἀρσενικό.

*Ἐπειτα βρίσκεται τὸ Λέος καὶ σὲ μιὰ ἐπιγραφὴ ἀπόξειν ἀφ' τὸν Πύργο τῶν Σαραντάρηδων στὸ Πραστὸ τῆς Τσακωνιᾶς:

ΕΤΟΣ ΑΨΚΒ ΜΑΙΟΥ ΚΘ ΑΝΗΓΕΡΩΝ Ο ΠΑΡΩΝ ΠΥΡΓΟΣ ΔΙΕΞΟΔΩΝ ΤΟΥ ΤΙΜΙΩΤΑΤΟΥ ΚΥΡΙΟΥ

— Ποτὲ, λέει, δὲν εἶδα κοπέλλα ποῦ νὰ δουλεύῃ λιγότερο. Ποτὲ δὲν εἶδα κόρη, ποῦ νὰ κεντάρῃ λιγότερο. Ποτὲ δὲν εἶδα νιά, ποῦ τὸ κρασὶ καλύτερο νὰ πίνη.

*Η κακιὰ σκλάβα λέει τοῦτα τὰ δολερὰ λόγια: — Ποτὲ δὲν εἶδα εὐγενικὰ κοπέλλα, ποῦ νὰ πίνῃ ἔτοι, διόπις ἔτούτη. *Έχει στὸ στόμα τὴν βελόνα καὶ μήτε μιὰ ραφὴ δὲ έδεινε. *Οσο τρανὸς κι ἀν εἶναι τὸ κανάτι, ποῦ τῆς φέρνουν, δῆλο τάξιδειάς εἰ. Ποτὲ δὲν εἶδα μάτια τόσο ἀδιάντροπα, διόπις αὐτῆς ἐδῶ. Κι' ἀκόμη ἔχει χέρια, ποῦ εἶναι σὰ σιδερένια.

— Ακούσει, μικρή μου σκλάβα· γιατὶ μὲ κατηγορᾶς ἔτοι; Δὲ σου εἶπα ποτὲ λόγο πειραχτικὸ γιὰ τὸν τρόπο ποὺ κεντᾶς. *Ἄσε τὰ πειράγματά σου, δισ τὶς κατηγόριες σου. Μὴ σκοτίζεσαι γιὰ μένα. *Οπου κι ἀν γυρίζω τὰ μάτια δὲν προσέχω σ' έσενα.

*Ο Χαρμπούρ, δὲ γιὸς τοῦ βασιλικής, ἀρχίζει νὰ κεντάρῃ. Κεντᾶς τὸ λάφι καὶ τὴν λαφίνα ἵδια, διόπις εἶναι, δτὰ φεύγουν μπρὸς στὰ σκυλιά. Κεντᾶς κρίνει, κεντᾶς ρόδα, κεντᾶς μικρὰ πουλιά στὰ δέντρα. Οἱ παρθένες τόνε θαμάζουν καὶ δὲ θέλουν πιὰ νὰ τὸν ἀφήσουν. Κεντᾶν δῆλη τὴν μέρα, δῆλο τὸ δεῖλε καὶ κάμπτωσις ἀπ' τὴν νύχτα. *Ἐπειτα σκύρουνται νὰ πάνε στὸ κρεβάτι.

ΓΕΩΡΓΙΟΥ ΣΑΡΑΝΤΑΡΗ ΚΑΙ ΕΠΙΣΤΑΣΙΑ ΚΑΙ ΣΥΝΑΡΟΜΗ ΤΟΥ ΓΥΝΑΙΚΑΔΕΛΦΟΥ ΑΥΤΟΥ ΚΥΡΓΕΩΡΓΙΟΥ ΜΕΡΙΚΑ ΜΕ ΠΟΝΩΝ ΚΟΥΩΝ ΚΑΙ ΕΞΟΔΩΝ—Ο ΔΕ ΠΡΩΤΟΜΑΣΤΟΡΙΣ ΛΕΟΣ ΤΑΝΕΣΙΣ

Τὸ Λέος καὶ σὲ νοταριακὰ γράμματα τῶν χρονῶν 1677—1702 ἀφ' τὸ χωρὶς Πυργὸν τῆς Χίου (21). Καὶ τὰ σύνθετα ἀφ' τὸ Λέος, π. χ. *Άρκολέος=Άρκολέων. Εἶναι δὲ τὸ Ἀρκολέος αὐτὸς, τὸ παράνυμα τῶν Ἀρχοντόπλων τῆς Κρήτης (22). *Ἐπειτα Τιμολέος=Τιμολέων (ἐν Τεγία) καὶ Ναπολέος=Ναπολέων, τὸ ὅποιο ἀκουσα στὶς περασμένες δημαρχικὲς ἐκλογὲς ἐδὼ στὴν Ἀθήνα, ἐνῶ γινόταν λόγος γιὰ τὸν κ. Ναπολέοντα Κανάρη.

Παντελαίος=Παντελαῖων. Βρίσκεται στὸν κώντικα 2039 τῆς Ἐθνικῆς Βιβλιοθήκης Ἀθηνῶν, φ. 62α, διότι βαφτιστικὸ δόνομα στὸ χωρὶς Κορακοβούνι τῆς Τσακωνιᾶς κατὰ τὸν ΙΗ' αἰώνα.

Πλασίος=Πλασίων. Στὸν Κώντικα τοῦ μοστηρίου τοῦ Ἀγ. Νικολάου Λαπαθῶν, φ. 89α τῷ 1703. **Βισσαρίος** τάκουσσε ἔγῳ δὲδιος τὸ δόνομα στὸ μοναστῆρι τοῦ Ἀγ. Ἀθανάση τοῦ Φίλια, στὰ Καλάβρυτα. Βρίσκεται καὶ στὸν Κώντικα 46 τῆς Χριστιανικῆς Ἀρχαιολογικῆς Ἐταιρίας τῶν Ἀθηνῶν, φ. 3 κατὰ τὸν ΙΗ' αἰώνα.

Νηφός=Νήφων. Καλογηρικὸ δόνομα τάκουσσα στὸ Μέγα Σπήλαιο καὶ στὴν Τροπολίτσα. Στὸν Κώντικα 313 τῆς Ἱερολυμιτικῆς βιβλιοθήκης βρίσκεται κατὰ τὸν ΙΣ' αἰώνα καὶ **Νύμφος** [=Νύμφων] Ιερομόναχος Χιώτης (23).

Χαρτός=Χαρίτων. Βαφτιστικὸ δόνομα τάκουσσα στὸ Μέγα Σπήλαιο καὶ στὴν Τροπολίτσα. Στὸν Κώντικα 313 τῆς Ἱερολυμιτικῆς βιβλιοθήκης βρίσκεται κατὰ τὸν ΙΣ' αἰώνα καὶ **Νύμφος** [=Νύμφων] Ιερομόναχος Χιώτης (23).

Καὶ τώρα ἔρχουμε νὰ ἔσφινω μ' ἔνα ἀνεπάντεχο

ξάφνισμα τὸν κ. Ράδο, τὸ φίλο μου καὶ προκομένο

συνεργάτην. — Σαῦτο τὸ νεανικό του κατὰ τὸν κ.

Ψυχάρη καὶ τῆς Ἐθνικῆς μας γλώσσας βιβλίο του δ. κ. Ράδος ἀφοῦ ἔθεσπισε στι: «Κατὰ τοὺς κανόνας τῆς δημάδους τὰ εἰς ὧν λήγοντα μετατρέπουσι πάντοτε τὴν κατάληξιν εἰς αὐτά» φέρνει παράδειγμα, ως εἴπαμε καὶ παραπάνου, τὸ Αλόν—Αλόνας

καὶ τὸ Παρθενών—Παρθενάνας κι ὑστερα προσθέτει: «'Ανάλογον δὲ καὶ τὸ Φιλήμων—Φιλήμονας καὶ ποιητικὴ ἀδείᾳ Φιλημονᾶς. Καὶ ἥδετε ἐν ὅμεραις ἀποπτάσης φεῦ δημοτικότητος:

Κάτω οι Κουτραῖοι, ζήτω ἡ Ἑλλὰς Δήμαρχος θὰ ἔργη δ Φιλήμονας (25)

*Άλλα ποῦ νὰ φανταστῇ δ. κ. Ράδος πῶς τὸ Φιλήμων, ως καλογερικὸ δόνομα, λέγεται καὶ δ. Φιλήμος. Ο θεοφοδούμενος καλόγυρος κ. Εὐστράτιος Εὐστράτιον μοῦ ἀνέφερε δύο τρεῖς φορὲς, δταν ὥμουνα στὸ Μεγα-Σπήλαιο γιὰ παλαιογραφικὲς καὶ ιστορικὲς ἔρευνες, ἓνα παλαιικὸ καλόγυρο ποῦ λεγόταν Φιλήμος. Στὸ τέλος ἑνὸς Κώντικα, ποῦ βρίσκεται στὸ μετόχι τοῦ Ἀγίου Τάφου στὴν Πόλη, μὲ νούμερο 401, διαβάζουμε: «† Τὸ παρὸν Εὐαγγέλιον ἔγραψη διὰ χειρὸς ἐμοῦ τοῦ ἀμαρτωλοῦ, τάχα μοναχοῦ Φιλήμου, ἐν τῇ ἀγια-Λαύρᾳ τοῦ δοσίου καὶ θεοφόρου πατρὸς ἡμῶν Σάβα τοῦ ἡγιασμένου καὶ καθηγητοῦ τῆς ἑρήμου· ἔτους ζοθ' [—1571] ἴνδικτιώνος ιδ' μηνὶ Ιουνίῳ θ', ἡμέρα Τρίτη καὶ οἱ ἀναγινώσκοντες εὐχεσθαί μοι διη τὸν Κύριον δπως εὔρω αρφεσιν ἀμαρτιῶν ἐν τῇ ἡμέρᾳ κρίσεως» (26). *Η γενικὴ Φιλήμου ἔγινε βέβαια ἀπ' δνομαστικής Φιλήμος. Καὶ δ. φίλος μου κ. Αθ. Παπαδόπουλος Κεραμεὺς ποῦ μᾶς ἔδωκε τὴν περιγραφὴ τοῦ χειρογράφου αὐτοῦ στὸ πίνακα τῶν Ειδιογράφων σημειώνει: Φιλήμος (27) μοναχὸς Σαβατῆς.

Καὶ γιὰ νὰ τελειώνω πλιά, δὲ νομίζω περιττὸ νὰ σημειώσω πῶς καὶ δευτερόλιτα εἰς οι μετασχηματιστηκαν εἰς ος. Παρ. χ. Τὸ ἔργον ἔγινε καὶ ἔργος. Καὶ φράση: μὲ λόγο δὲ μ' ἔργος (28). Τὸ σπήλαιον ἔγινηκε πάλι: δ. σπήλαιος. Ο τύπος αὐτὸς μαρτυρεῖται κι ἀπὸ χειρόγραφα ποῦ εὑρῆκε ἔρευναν τὴν Βιβλιοθήκη τοῦ Μεγάλου Σπηλαίου.

ΝΙΚΟΣ ΒΕΝΗΣ

ΠΑΡΑΠΟΜΠΕΣ ΚΑΙ ΣΗΜΕΙΩΣΕΣ

(1) «Ἐστία», τόμ. Κε' (1888) σ. 663.

(2) K. N. Ράδου: 'Ο ἐν Γαλλίᾳ περὶ τῆς Ἐλληνικῆς Γλώσσης ἄγων.—'Η τελευταῖα φάσις τοῦ γλωσσικοῦ ἡμῶν ζητήματος. 'Ἐν Ἀθήναις 1890.

(3) Στὸ δίο μέρος σ. 87—8.

(4) Νίκου Α. Βένη: 'Ἐλληνίδες βιβλιογράφοι καὶ κυρία κωδικῶν κατὰ τὸν μέσον αἰώνας καὶ ἀπ' Τουρκοκρατίας. [Ἀπόσπασμα ἐκ τοῦ «Ποικίλου Ημερολογίου» τῆς δεσποτίνδος Κατίνας Γ. Ηλιακοπούλου]. 'Ἐν· Ἀθήναις 1905., σ. 13.

(5) «Ἐστία», τόμ. Α', (1893) σ. 352.

μιλῶντας πολὺ, κοιμάμενα λίγο. Σκέφτουνται τόσα πράματα.

— Πές μου, περήφανη Σινιλδη, σὰν ἔτυχε καὶ σμίκρεις ἔτοι, ποιὸς εἶναι στὸν κόσμο δ ἀγαπημένος ποῦ δρίζει τὴν καρδιά σου;

— Κανένας δὲν δρίζει τὴν καρδιά μου πέρισσοτε ἀπὸ τὸ βασιλικὸ Χαρμπούρ καὶ δὲ μπορῶ νὰ τὸ φυγαρώσω. Ποτὲ δὲν εἶδαν τὰ μάτια μου τὸ βασιλικὸ Χαρμπούρ ἀκουσα μόνο τὸ χρυσό του βούκινο, δτα στὸ κυνῆγη πήγ

(6) E. Legrand: Bibliothéque Grecque vulgaire. Τόμ. I. Paris 1880, σ. 110, στιχ. 68.

(7) A. Κοραή: "Ατακτα". Τόμ. A. Παρίσι 1828, σ. 51 κ. ἐ.

(8,9,10) N.G. Πολίτου: Μελέται περὶ τοῦ βίου καὶ τῆς γλώσσης τοῦ ἑλληνικοῦ λαοῦ.—Παρειμέσι. Τόμ. Γ'. 'Ἐν' Αθήναις 1901, σ. 135.

(11) Νίκος Α. Βέης: δὲς παραπάνω, σ. 44.

(12) P. Παπιζαφειροπόλεων: Περισυναγωγὴ γλωσσῆς ὅλης καὶ ἔδιμων τοῦ ἑλληνικοῦ λαοῦ. 'Ἐν' Πάτραις 1887, σ. 264, ἀριθμὸς 612.

(13) A. Παπαδοπούλου Κεραμέως: 'Ἡ ἐν τῷ νησίῳ Σωζόπολεως βασιλικὴ μονὴ Ἰωάννου τοῦ Προδρόμου καὶ ἡ τόχη τῆς βιβλιοθήκης αὐτῆς.' 'Ἐν τοῖς «Byzantinjskij Vremennik» τόμ. Ζ' (1900) σ. 678 κ. ἐ.

(14) Bernhard Schmidt: Griechische Marchen, Sagen und Lieder. Leipzig 1877, σ. 166.

(15) Trois poèmes Grecs du moyen-age inédits recueillis par feu de professeur G. Wagner. Berlin 1881, σ. 242 κ. ἐ.

(16) Κρουμπάχερ: 'Ιστορία τῆς Βυζαντινῆς Λεγοτεχνίας. Ἐλληνικὴ μετάφραση Γ. Σωτηριάδη. Τόμ. Γ', σ. 152, ὑποτρ. 1.

(17) 'Εκλογὴ μνημείων τῆς νεωτέρας ἑλληνικῆς γλώσσης. 'Αθήναις 1866, σ. 7.

(18) Δὲς καὶ τὸν Κρουμπάχερ τόμ. Γ', σελ. 160.

(19) Michael Dößner: Drei Zaconische Heiratsprotokolle aus dem Anfange des vorigen Jahrhunderts στὸ Archiv für mittel-und neugriechische Philologie. Athen 1880, σ. 174 κ. ἐ, 181.

(20) K. Ζησίου: Γυναικῶν ὄνειρα κύρια ἐν Κυνουρίᾳ. Γ' Απόσπασμα ἐκ τῆς 'Ἐπετηρίδος τοῦ Παρνασσοῦ'. 'Ἐν' Αθήναις 1902, σ. 18, 19 κ. ἐ. ὑποσημείωση 8.

(21) K. N. Κανελλάκη: Χιακὰ ἀνάλεκτα. 'Ἐν' Αθήναις 1890, σ. 452, 455, 459, 461, 462.

(22) Σπ. Λάμπρου: Οἱ Ἀρχολέοντες ἐν Κρήτῃ. Στὸ περιοδικὸν τῶν Χανιῶν, Σπινθήρ, ἀριθμὸς 1.

(23) A. Παπαδοπούλου Κεραμέως: 'Ιεροσολυμιτικὴ βιβλιοθήκη. Τόμ. Β' σ. 444.

(24) Νίκου Α. Βέη: Οἱ Χαμάρετοι. [Ιστορίαν καὶ γεναλογικὸν σημείωμα]. 'Ἐν' Αθήναις 1903, σ. 11.

(25) σ. 88.

(26) A. Παπαδοπούλου Κεραμέως: 'Ιεροσολυμιτικὴ βιβλιοθήκη. Τόμ. Δ' σ. 356.

(27) Στὸν ίδιο τόμο, σ. 500.

(28) Δὲς τὸ διήγημα τοῦ κ. K. Θεοτόκη: 'Ὑπόληψη «Νουμᾶς» ἀρθ. 8 σ.

— Λέει πὼς ἀγαπάει τὴ μουσικὴ, μὰ δέ μοῦ ζῆτησε ποτὲς νὰ τοῦ τραγουδήσω.

— 'Ισως νὰ δείχνῃ μ' αὐτὸ τὸν τρόπο τὴν ἀγάπη του.

— 'Η ἀδερφὴ μου μπορεῖ καὶ παῖξε πιένο πολὺ ζμορφα!

— 'Ετσι; ἔπειτα δύως νάκουστε τὴ δικῆ μου νὰ παιζῃ πανδαιμάνιο!

μορφοὶ σπαθὶ του καὶ τὴν καινούρια ἀρματωσιά του κ' ἔτρεξε στὴν κάμαρη, δησὶ ό βασιλιδὲς κοιμᾶται.

— Σήκω, σήκω, 'Βασιλισ Σιβάρδ, παρὰ πολὺ κοιμᾶσαι. Τώρα δὲ Χαρμπούρ είναι στῆς Σινιλδῆς τὸ κρεβῆται

— 'Αδύνατο νάναι δὲ Χαρμπούρ μὴ μοῦ τὸ λές. Είναι μακριὰ ἀποδῶ, πέρα κατὰ τὸν ἀνατολὴν, μὲ τοὺς ὁχτροὺς του πολεμῶντας. Σώπα λοιπόν, κακία σκλάβα, καὶ τέτιο φέμα μὴ μοῦ λές, μιλῶντας γιὰ τὴν κόρη μου. Αὔριο μὲ τὸν ἀνατολὴν τοῦ ήλιοῦ θὰ σὲ κάψω ζωντανή.

— 'Ακουσε, εὐγενικέ μου ἀφέντη· ἀφοῦ δὲ θέλης νὰ μὲ πιστέψῃς, νὰ τὸ λαμπτέρο σπαθὶ του κ' ἡ γαλάζια ἀρματωσιά του.

— 'Ο βασιλιδὲς Σιβάρδ, δέοφρενῶν κράζει τοὺς ἀθράπους του.

— Σηκωθῆτε, σηκωθῆτε, παληκάρια μου! Βρίσκεται δῶ δινας τρομερὸς ὁχτρός. Πέρτε στὰ χέρια τὰ σπαθιά καὶ τὰ σκουτάρια καὶ δειχτῆτε ἀντρειώμενοι. 'Ο Χαρμπούρ, ὁ γιὸς τοῦ βασιλιδέ, είναι μὲς τὸ παλάτι τουτοῦ. Είναι παληκάρι ἀτρόμητο.

Χατσούνι τὸν πόρτα μὲ σπαθιά καὶ μὲ κοντάρια. Σήκω, Χαρμπούρ λεβέντη, καὶ τρέχα κάτου στὴν ὥλη.

ΘΛΙΜΜΕΝΟ ΤΡΑΓΟΥΔΙ

Σκεπάζει τὸ χοράρι τὰ δημάδια,
Νυχτερίδες κοιμοῦνται στὶς απηλές
Καὶ ἔφραντάνοντε μεσ' στὰ σκοτάδια
Οἱ καλομάνες καὶ οἱ ξανθίες.

Τὴ βάρια ποῦ δεμένη καρτεροῦσε
Οἱ τρικυμίες τὴ ωλεῖσε μαριά.
Στὴ λαγκαδιά ποῦ δὲ 'Ερωτας πετοῦσε
Λάμιες φωλιάζουν καὶ στοιχειά.
'Αράμεο' ἀπ' τὰ δέντρα τάγεράνι
Δὲν τραγουδάει οὖν πρῶτα χαρωπό.
Στέρεψε τῆς βρυσούλας τὸ νερόνι,
Σὲν τὴν ἀγάπη μας καὶ αὐτό.

ΔΙΑΝΤΡΟΣ Κ. ΠΑΛΛΑΜΑΣ

ΦΙΛΟΛΟΓΙΚΕΣ ΚΟΥΒΕΝΤΕΣ

Η ΜΗΔΕΙΑ

Μέσα στὴ σειρὰ τῆς βιβλιοθήκης τοῦ «Νουμᾶ» τὸν 40 ἀριθ. πῆρεν ἡ Εὐριπιδικὴ «Μήδεια» μεταφρασμένη ἀπὸ τὸ γνωστό μας γλυκὸ τραγουδιστὴ τῆς θάλασσας καὶ τῆς ἀγάπης Γιάννη Περγιαλίτη. Τί ἀξίζει μιὰ καλὴ μετάφραση ἀρχαίου ἔργου καὶ πόσο μπορεῖ νὰ ὀψελήσῃ τὴ φιλολογία μας τὸ εἰπεν Ὅ. Κωστῆς Παλαμᾶς μὲ τὰ ἀρθρα του «Μεταφράζετε τοὺς ἀρχαίους», ποῦ στὸ «Νουμᾶ» ἀλλοτε δημοσιευτήκανεν γιὰ τοῦτο δὲν ἔσωχθημενος καὶ τὴν ἀγάπη μας τῆς μετάφρασης τῆς «Μήδειας».

Ποιητικὴ τὴ λέσι τὴ μετάφραση του δ. κ. Περγιαλίτης καὶ ἀληθινὰ εἶναι τέτοια. Εαναζωντανεύει ἡ θρυφιδὲ τῆς Εὐριπιδικῆς τραγωδίας, ἵσως τῆς πιὸ δυνατῆς καὶ τεχνικώτερης ἀπὸ τὶς τάσεις τραγωδίες τοῦ ἀνθρώπινου Εὐριπίδη, σὲ γλώσσα σπαρταριστὴ καὶ σὲ στίχον, ἀν δῆ, παντοῦ μὲ τὴν ἴδια τέχνη δουλεμένο, μὲ στὰ πιὸ πολλὰ μέρη τέλειο μπορεῖ νὰ πῆ κανένας. Προτίμησεν δὲ μεταφραστὴς τὸ δεκατρισύλλαβο στίχο, ποῦ δὴ τὴ δύναμη καὶ τὴν δυρφιδὲ του μᾶς τὴν ἔδειξεν ὀλοφύνερα ὁ μεγάλος τοῦ ρυθμοῦ καὶ τοῦ μέτρου καλλιτέχνης Ι. Πολυλᾶς μὲ τὴν ἀσύγκριτη μετάφραση τοῦ 'Αμλέτου

— 'Η περήφανη Σινιλδὴ τοὺς ἀκούει καὶ στριφογύριζει τὰ χέρια.

— 'Άκου, Χαρμπούρ, γιὲ τοῦ βασιλιδέ, τί γίνεται δέω;

Δέσα στὸ Χαρμπούρ. 'Αντιπαλεύει δὲς ἀντρας καὶ δὲ μποσέσανε νὰ τόνε πιάσουν, παρὰ σὰν πέσανε τὸν κρεβῆτα τοῦ στύλου.

Τὸν ἀρπάζουν καὶ τόνε δένουνε μὲ καινούριες ἀλυσίδες ποῦ τὶς τοσκίζει στὸ θυμό του, σὲ νὰ ἡταν ἀπὸ μολύβι. Τότες ἡ γρία σκλάβει τοὺς δίνει τὴν καταραμένη τούτη δρμήνια.

— Δέστε τόνε μὲ τὰ μαλλιά τῆς Σινιλδῆς καὶ μήτε πόδι, μήτε χέρι θὰ σαλέψῃ. Πάρτε μιὰ τρίχα τῆς Σινιλδῆς καὶ δέστε του τὰ χέρια. 'Η ἀγάπη ποῦ τῆς ἔχει, θὰ τὸν ἐμποδίσῃ νὰ τὴ σπάσῃ.

Παίρνουνε δύο τρίχες τῆς Σινιλδῆς καὶ τοῦ δένουνε μ' αὐτές τὰ δύο του χέρια. 'Αγαποῦσε τόσο τὴ Σινιλδὴ, ποῦ δὲ θέλησε νὰ σπάσῃ τὴν ἀλυσίδα τούτη.

— 'Η περήφανη καὶ γλυκιὰ παρθένα κλαίει καὶ τοῦ λέσι:

— 'Χαρμπούρ, κόψε τὶς τρίχες αὐτές. Τὸ θέλω ἐγώ. Φέρνουν τὸ δεμένο στὸ κάστρο. Παρθένες, γυναῖκες, καὶ πρῶτη ἀπ' διλεῖσε στὶς διάφορες τομές καὶ δὲ τὰ λιγύσματα, ποῦ κανούν τὸ ρυθμὸ πλούσιος νάνα-

δίνεται.

Παρακολούθησε πιστὰ τὸ ἀρχαῖο κείμενον δὲ μεταφραστής, μὲ εἰχε καὶ τὴ συνείδηση νὰ προσέχῃ στὴν ἀληθεία, διτὶ τὴν ψυχὴ τοῦ ἔργου πρέπει νὰ μης γνωρίσῃ καὶ νὰ τὴ σιμωτὴ στὴ δικῆ μας ψυχὴ καὶ δχι νὰ φέρη μπρὸς στὰ μάτια μας ἀψυχη μούμια, τυλιγμένη μέσα στὴ σκολαστικὴ λινάτσα. Είναι μεριές, ποῦ θαρρεῖ κανένας διτὶ δὲν έγινε μετάφραση παρὲ μονάχα ξενάπλαστη τῶν ἀρχαίων στίχων, ποῦ ηθανατούσια στὸν ψηφαρά του νάνατσα. Είναι μεριές, ποῦ θαρρεῖ κανένας διτὶ δὲν έγινε μετάφραση παρὲ μονάχα ξενάπλαστη τῶν ψυχῶν ποῦ δέρνεται ἀλύπητη ἀπὸ τὸ μῆσος, τὴ ζήλια καὶ τὴν ἔγδικην καὶ ποῦ κανεὶ τὸν Κρέοντα νὰ τὴν λέη πᾶς τὴ φοβάται.

«Παρπόνηη γιατὶ εἶσαι διαβολογυναῖκα Κι ἀλαιασμένη ἀπὸ τὸ χωρισμὸ τοῦ ἀντρός σου.»

Βλέπουμε διοζώντανη μπροστά μας τὴ γυναῖκα, ποῦ μὲ τὴ ζωὴ της ρείπιο ἀπὸ τὴ συφορά, κακοτυχίεις τὰδύνατο πλάσμα, ποῦ τούγραψεν ἡ μοτρα του νάγοράη εκαὶ κύριο τοῦ κορμιοῦ του, μὲ συνάμα αἰστανόμαστε καὶ τὴν ψυχὴ, ποῦ μέσα στὸ πονόδαρμά της ἔχει στέρια τὴν ἀπόφραση νὰ τελείωσῃ κείνο, ποῦ διοζώντανη μετάφραση της ψηφαράς στὴν ζωὴν της πονόδαρμας ποῦ δέρνεται ἀπὸ τὴν θεατὴ καὶ νὰ τὸν κάνει δῆλη τὸν ψηφαρά της θεατής καὶ τὴν κάτην δηλαδή της πονόδαρμας ποῦ δέρνεται ἀπὸ τὴν θεατὴν της Κ. Μύλλερ. Μήδειας γράφτηκαν ἀπὸ πολλοὺς δραματικούς, τὸν Κορνήλιο, τὸ Λευκούδη κι' ἔλλους καὶ τώρα τελευταῖα ἀπὸ τὸν Κάτουλο Μαντείς, κι' ἔμεις ἐδῶ εἴδαμε στὸ θέατρο πολλὲς φορὲς νὰ παῖζουνται, μὲ καριά, μήτε στὸ βιβλίο μήτε στὴ σκηνὴ, δὲ μὲς σίμωσε στὸν τραγικὸ τρόμον, δέο τὸ διάβασμα τῆς μετάφ